

Poznański Jakub

Kategorie: Biografie

Urodził się w 1890 r. w Łodzi. Rozpoczął studia na Wydziale Rolniczym Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnego w Puławach, przerwane wybuchem wojny w 1914 r. Został powołany do wojska. Po ukończeniu studiów w 1918 r. pracował przez dwa lata w Głównym Instytucie Cukrownictwa w Kijowie. W 1920 r. wyjechał do Niemiec, gdzie pracował jako asystent i doktoryzował się na Politechnice w Charlottenburgu. W 1924 r. wrócił do Łodzi i ożenił się z Felicją Toruńczyk (ur. 1900). W 1927 r. urodziła się Hanna, jedyna córka Poznańskich.

Od 1935 do 1940 r. Jakub pracował w fabryce swojego szkolnego kolegi Alfreda Haesslera przy ul. Siedleckiej 1.

Od końca lutego 1940 r. rodzina przymusowo mieszkała w getcie. Pierwsze mieszkanie przy ul. Lutomierskiej 44 pozyskali na zasadzie wymiany z majstrem znanym Jakubowi z pracy. Po wyłączeniu tego terenu z getta przeprowadzili się w maju 1942 r. do mieszkania przy ul. Wolborskiej 39.

Jakub został powołany na szefa Referatu Rolniczego, podniesionego do rangi Wydziału. Było to zgodne z jego wykształceniem. W gestii wydziału pozostawały m.in. pola na terenie Marysina (vide), gdzie zamieszkała młodzież z grup hachszarowych, nad którymi sprawował pieczę.

Z bliżej nieznanych powodów wydział został zlikwidowany. Poznański winił za to swoich współpracowników, jako przyczynę wskazywał też obawę Przełożonego Starszeństwa Żydów (vide) Mordechaja Chaima Rumkowskiego przed jego rosnącą pozycją. Od marca 1942 r. pracował jako inspektor sanitarny w II Rewirze [S?u?by Porz?dkowej](#) (vide). W grudniu 1942 r. pracował już jako „nadsalowy” w Wydziale Papierniczym, mieszczącym się przy ul. Żydowskiej 12.

Jego żona Felicja, z wykształcenia matematyczka, była zatrudniona w [Wydzia?ach Ewidencji Ludno?ci](#), odpowiadając m.in. za przygotowywanie

aktów stanu cywilnego.

Po rozpoczęciu ewakuacji mieszkańców w sierpniu 1944 r. Jakub z rodziną postanowił skryć się na terenie resortu, najpierw na strychu, a następnie w zamaskowanej piwnicy. Szczegóły ukrywania się stanowią ważny temat jego zapisków.

Dziennik prowadził od 4 października 1941 r., wracając do wydarzeń z początku wojny. Pisał bez przerwy zarówno w ukryciu, jak i po opuszczeniu kryjówki, w czasie pobytu w obozie przy Jakuba 16 oraz po wyzwoleniu. Ostatni zapis pochodzi z 2 czerwca 1945 r.

Po wojnie Poznański natychmiast wrócił do pracy w fabryce Haesslera, gdzie wkrótce został dyrektorem. Felicja Poznańska natomiast znalazła zatrudnienie w Urzędzie Stanu Cywilnego (vide). Rodzina zamieszkała w pałacyku właściciela przy ul. Siedleckiej 1. Jakub zmarł 11 sierpnia 1959 r. i został pochowany na cmentarzu żydowskim w Łodzi.

Ewa Wiatr

Źródła

J. Poznański, Pamiętnik z getta łódzkiego, Łódź: Wydawnictwo Łódzkie, 1960; idem, Dziennik z łódzkiego getta, Warszawa: Bellona/ŻIH 2002.

Tagi

administracja żydowska

Data aktualizacji: 16-03-2026

Data dodania: 03-09-2025